

burde det være tilstrækkeligt for Lovgivningsmagten til derefter at give Love, og saa behøvede man ikke at gaa den ordinære Vej, nemlig til Regeringen. Nej, det ærede Medlems private Oplysninger kunne ikke være fuldt ud fyldestgørende for Tingets Medlemmer. Det ærede Medlem svarede mig ikke paa forskellige Bemærkninger, saa at jeg maa antage, at det ærede Medlem er for aristokratisk til at ville give mig Svar. Det kan ogsaa være det samme.

J. Nielsen: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) oplyste om, at der foreligger ingen almindelig Statistik over det her behandlede Emne. Nej, men det er netop derfor, vi have ment, at vi ikke kunde gøre Loven færdig nu, fordi den nødvendige Forudsætning for at kunne lovgive paa dette Omraade er en almindelig Statistik vedrørende disse Forhold. Naar det ærede Medlem bebrejdede mig, at jeg ikke havde støttet hans Forslag, maa det ærede Medlem tage fejl, det har jeg netop gjort i Udvalget. Jeg har netop givet min Tilslutning til at udsende disse Spørgsmaal til Besvarelse, for at vi kunde faa noget bestemt at holde os til, naar vi skulde til at forhandle om selve Sagen, ligegyldigt om disse Spørgsmaal skulde sendes ud fra Udvalget eller fra Regeringen. I den Henseende kan det ærede Medlem altsaa ikke fremkomme med Klager over mig. Det ærede Medlem sagde, at Hyrdedrengene forsvandt. Ja, det er dog saa som saa med dette, at de helt skulde forsvinde og blive til ingenting. Det kan jo gerne være, at man mere og mere gaar over til at bruge voksne og konfirmerede Drengene, men der findes endnu Hundreder af ukonfirmerede Hyrdedrengene ude paa Landet. En anden Side af Sagen er, at Forholdene, hvorunder Hyrdedrengene arbejde nu og i ældre Tider, ere meget forskellige. De staa nu slet ikke længere derude paa Marken om Efteraaret og krybe sammen. For Resten maa jeg indskyde den Bemærkning, at en rigtig Hyrdedreng kryber aldrig sammen, allermindst for en vaad Trøje. Den løse Drift, man havde i gamle Dage, hvor flere Drifter skulde drives sammen, hvilket for Resten var en ren Fest for Hyrdedrengene, eksisterer ikke mere. Køerne gaa nu i det hele taget ikke løse, og desuden sætte Bønderne nu saa megen Pris paa deres Køer, at hvis det regner, eller hvis det er særlig koldt, eller Vejret i det hele er ubehageligt, komme Køerne

ikke ud, og saa skulle Hyrdedrengene selvfølgelig heller ikke være ude paa Marken. For deres egen Fornøjelse gaa de jo ikke derud for at krybe sammen. Jeg tror for øvrigt, at den Behandling, som Hyrdedrengene faa, tage de ikke Skade af. Jeg har haft rig Lejlighed til at høre Erfaring i den Henseende. Jeg har nemlig selv været Hyrdedreng lige fra mit tiende til mit fjortende Aar uden at tage Skade deraf, tværtimod, jeg havde den Gang Kinder saa røde og runde som et Æble og struttede af Sundhed, og jeg har siden som Lærer haft rig Lejlighed til at se de Forhold, hvorunder Hyrdedrengene leve, i alt Fald paa de Egne, hvor jeg har været. Det ærede Medlem bebrejdede mig saa, at jeg skulde have sagt, at Lovforslaget vilde forhindre en nyttig Beskæftigelse af Børnene. Nej, det har jeg aldrig sagt, men hvad jeg har sagt, er, at hvis disse Bestemmelser i § 3 bleve vedtagne, vilde de omtrent forhindre, at nogen vilde have Hyrdedrengene længere, og det staar jeg ved til en hvilken som helst Tid. Derfor behøver jeg ikke at læse Forslaget igennem, for § 3 har jeg virkelig læst saa grundig, som det overhovedet var nødvendigt. Ved Spørgsmaalet, om jeg vil have en Arbejdstid af 8 eller 16 Timer, antager jeg, det ærede Medlem kom ind paa noget, han ikke har Kendskab til. Det ærede Medlem talte om at gaa andre Veje. Det forekommer mig, at det ærede Medlem i den sidste Tid har været inde paa helt andre Veje end dem, man er vant til at se ham færdes paa, idet han er rykket et godt Stykke længere til højre end jeg tidligere. (*K. M. Klausen:* Det er umuligt.) Nej, der er virkelig god Plads, og det ærede Medlem er baade i Skoleloven og i andre Ting rykket længere til højre, end jeg har gjort eller nogen Sinde tænkt at ville gøre.

Ordføreren (Philipsen): Det forekommer mig, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) blev en lille Smule for meget imponeret over de 500,000 Spørgkort, ja noget mere imponeret, end jeg havde Grund til at formode efter hans sikkert ikke ubetydelige Kendskab til, hvorledes man foretager statistiske Undersøgelser. Enten man sender Kort ud for hvert Barn eller Skemaer med Forlangende om Oplysninger om de enkelte Børn, kommer med Hensyn til det Arbejde, der senere skal gøres paa statistisk Bureau, ud paa det samme, men paa den ene Maade faar man et efter møderne Grundsætninger tilvejebragt Grund-